

Os escritores e as normas ortográficas

FRANCISCO X. CASTELO

Faro de Vigo, 6 Janeiro 1985, □
sección "Cultura", p. 7.

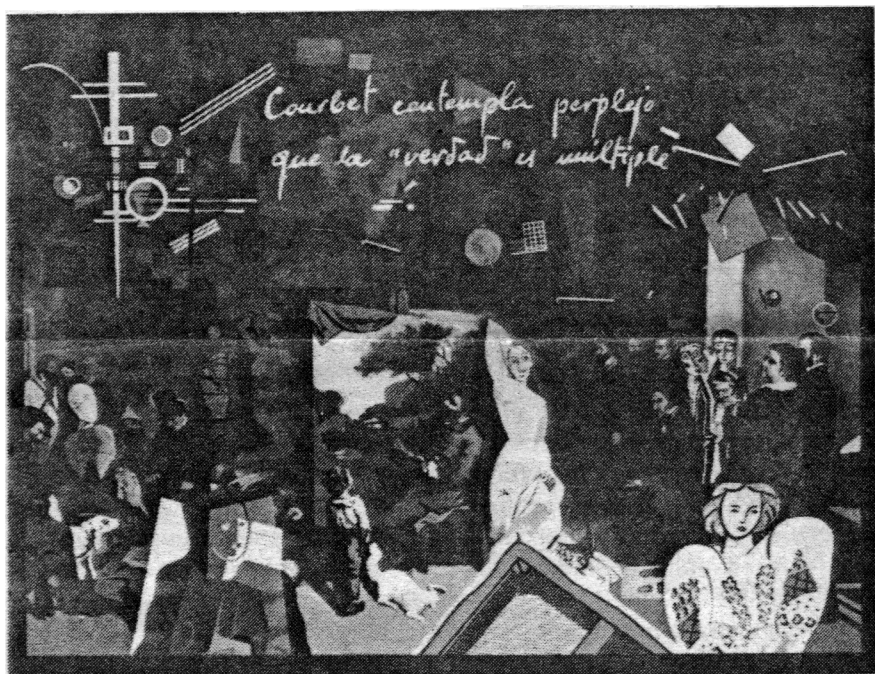
A recente proposta da Asociación de Escritores en Lingua Galega para unha especie de Congreso da Concordia Normativa pódenos servir para reflexionarmos sobre unha das máis molestas impaiseces que debemos soportar acotío: a guerra das normas, batracomiomaquia de gramáticos que queren facer política e políticos que non saben de gramática.

Resulta sorprendentemente estúpido que nas batallas á procura de vai ti saber qué intereses (económicos, claro, que todo se reduce ao mesmo), os gramáticos, filólogos, profesores doutisimos, carrozas, académicos, vacas sagradas e figuróns empenñanse con teima en que os escritores non aparezan nin para opinaren do caso.

Isto, contado nun país de veras non se entende. Porque —diría calquer persoa con siso— ao igual que os taxistas deben ser escoitados en materia de tránsito urbano, os escritores, usuarios maioritarios da lingua, sempre terán algo que comentar acerca do que lles sexa máis funcional á hora de a usaren...

Se sumásemos as páxinas escritas e publicadas (Mellor as publicadas, que é o que non se pode inventar) polos que dirimen a cuestión de normativas no impais, talvez resultase unha pequenez en proporción ao que leva publicado algún escritor ao que non se lle quer facer caso. Pero hai máis; a cuestión non é samente cuantitativa, senón cualitativa:

Nos prolegómenos da cea do Premio Esquio, sorprendemos o Basilio Losada decíndolle ao director de Radio Nacional en Galicia que os poetas concursan-

GRUPO CRONICA

tes estaban a crear o idioma do futuro, que eran os verdadeiros fazedores do idioma a considerar para todo...

Pero non señor, aquí non se considera a ninguén que non sexan os que Eduardo Blanco Amor chamaba "eles". Eles escóitanse, auto-discuten, arranxan os seus arranxiños e adiante, caía quen cair.

Por iso o persoal literario do Impais anda queimado. Non se coñece autor de peso ou posibilidades que siga a normativa oficial, foneticista a faltar —pior ca o método Mangold de inglés— e a xente desespera cada vez que para publicaren (Todos os autores queren publicar, ver a súa obra reflexada na reacción dos lectores) han de pasar pola arbitrariedade dun normativizador que estraga canto lle pete nun control que conduce á compra dun lote de libros pola Consellería de Educación (Anécdota; contaba o Martínez Oca, autor coherente onde os haxa, que un normativizador celoso do seu traballo cambiáralle a palabra "escalina-

ta" por "escada", porque lle resultaba máis enxebre...)

Ben, abonda de parvadas: o escritor, o manexador do idioma como o alfareiro manexa o barro, para crear, ten que estar por cima de normas coutadoras e restrictivas (No fondo, o escritor ten que estar por cima do idioma, porque a literatura é algo *per se*, alén de idiomas). Portanto, impónse unha postura de forza entre os membros da AELG: que ninguén os obrigue a escribir como mandan a Santa Madre Carrocemia e o Santo Padre ILG. En todo caso e procurando concordia, para facilitarmos o ensino, etc., se se quer, pódese chegar a pactos, acordos onde se recolla o que os verdadeiros usuarios do idioma, en maioría, coidan que é mellor.

De resto, que cada quen dé forma gráfica ás palabras como lle pete, sempre —iso si— seguindo o espírito da lingua, barro común con que todos traballamos, palabras que nos encadean na condena a vivirmos xuntos no Impais.